

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Petrovac
za period 01.01-31.12.2018. godine**

Broj: RV049-19

Banja Luka, 21.08.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod.....	9
	2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	16
	6.1.3. Budžetski rezultat.....	22
	6.1.4. Neto finansiranje.....	22
	6.1.5. Razlika u finansiranju	22
	6.2. Bilans uspjeha	22
	6.2.1. Prihodi.....	22
	6.2.2. Rashodi.....	23
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
	6.3. Bilans stanja.....	24
	6.3.1. Aktiva	24
	6.3.2. Pasiva	27
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	29
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	29
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	30

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	30
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	30

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskog izvještaja Opštine Petrovac koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, godišnji finansijski izvještaj Opštine Petrovac istinito i objektivno prikazuje, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza jer izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, a postojeće razlike nisu konstatovane u navedenom izvještaju.

Opština Petrovac je tokom 2018. godine pogrešno klasifikovala ili nije evidentirala poslovne događaje i shodno tome potcijenjene su ili precijenjene sljedeće pozicije finansijskih izvještaja:

Potcijenjeni su (za iznose navedene u zagrada): ostali izdaci sa drugim jedinicama vlasti (93.879 KM); transferi između različitih jedinica vlasti (450.208 KM); rashodi obračunskog karaktera (2.683 KM); kratkoročne finansijske obaveze po dugoročnim zajmovima koje dospijevaju na naplatu do godinu dana (37.009 KM); vlastiti izvori (173.988 KM).

Precijenjeni su (za iznose navedene u zagrada): kratkoročna potraživanja (273.965 KM); kratkoročna finansijska imovina (317.416 KM); nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (116.308 KM); dugoročne finansijske obaveze (37.009 KM); obaveze iz poslovanja (602.247 KM).

Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Zbog navedenih grešaka potcijenjeni su u najmanjem iznosu: izvršenje budžeta – pozitivna razlika u finansiranju u iznosu od 356.329 KM i finansijski rezultat za 447.953 KM, a precijenjena je ukupna aktiva i pasiva u iznosu od 433.724 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Prilikom sačinjavanja finansijskog izvještaja za 2018. godinu Opština Petrovac nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršila uključivanje kontrolisanog entiteta (KP "Uzor" Drnić).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. izvještaja:

Zbog međusobne povezanosti pozicija iz finansijskog izvještaja, utvrđena odstupanja od propisanih pravila i standarda izvještavanja u Bilansu uspjeha, Bilansu stanja i Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, odnose se i na pojedine pozicije Bilansa novčanih tokova i shodno tome Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

U Napomenama uz godišnji izvještaj nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38).

Napomene uz godišnji izvještaj za 2018. godinu ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, odgovarajućih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formirajući cjelokupnog našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za negativno mišljenje nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine Petrovac je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevaram ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje.

Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomске odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 21.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskog izvještaja Opštine Petrovac za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Opštine Petrovac za 2018. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Opština Petrovac nije sačinjavala plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, što nije u skladu sa članom 13. Zakona o trezoru.

Skupština Opštine Petrovac nije donijela planove i programe korišćenja sredstava definisanih članom 195. Zakona o vodama i članom 81. Zakona o zaštiti od požara i nije izvršila usklađivanje Odluke o osnivanju komunalnog preduzeća sa članom 8. Zakona o komunalnim djelatnostima.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Dio nabavki nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama jer: Opština nije na internet stranici objavila plan javnih nabavki i osnovne elemente ugovora, kao i obaveštenje o dodjeli ugovora i dodatno obaveštenje o nabavci nakon provedenih otvorenih postupaka; nije upućen zahtjev za dostavljanje ponuda nijednom ponuđaču prilikom provođenja konkurenckih zahtjeva, nije dostavljeno pismeno obaveštenje ponuđačima o rezultatima i odluka o izboru ponuđača; nije dostavljen Agenciji izvještaj o postupcima nabavki; niti je komisija za nabavke donijela poslovnik o radu prilikom provođenja otvorenih postupaka i konkurenckih zahtjeva.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

Nakon usvajanja budžeta, provedena je jedna interna realokacija u iznosu od 95.801 KM (što čini 7% planiranog budžeta) na osnovu odluke načelnika, što nije u skladu sa članom 6. Odluke o izvršenju budžeta Opštine za 2018. godinu.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Namjenska sredstva ostvarena po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta ne koriste se u potpunosti u skladu sa godišnjim planom o utrošku namjenskih sredstava.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Petrovac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Petrovac.

Banja Luka, 21.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) prilikom konsolidacije finansijskih izvještaja uključuje vrijednost neto imovine, odnosno kapitala drugih entiteta javnog sektora u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 3) priznavanje, evidentiranje i iskazivanje poslovnih transakcija u vezi prihoda, rashoda, trajnih izvora, vanbilansne evidencije i nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i Pravilnikom o finansijskom izveštavanju budžetskih korisnika;
- 4) postupak dodjele subvencija u oblasti poljoprivrede u potpunosti provodi u skladu sa članom 6. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja, a dodjela subvencija u ostalim oblastima definiše internim aktom i vrši adekvatna kontrola i nadzor;
- 5) donesi interni akti i kriterijumi za raspodjelu grantova, a dodjela grantova nevladinim organizacijama u potpunosti vrši u skladu sa članom 6. Sporazuma zaključenog između Skupštine Opštine, načelnika i nevladinih organizacija sa područja Opštine;
- 6) Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izveštavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima;
- 7) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije vezane za stalnost poslovanja u skladu sa MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38, kao i ostale informacije relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 i članom 46. Pravilnika o finansijskom izveštavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) preispitaju postojeća i donesu nova interna akta i provedu druge aktivnosti u skladu sa dijelom odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- 2) javne nabavke provode u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke;
- 3) namjenska sredstva ostvarena po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta koriste u skladu sa godišnjim planom o utrošku namjenskih sredstava.

Preporučuje se Skupštini Opštine da:

- 1) donosi Programe/planove korišćenja sredstava u skladu sa članom 195. Zakona o vodama i članom 81. Zakona o zaštiti od požara;
- 2) izvrši usklađivanje Odluke o osnivanju komunalnog preduzeća sa članom 8. Zakona o komunalnim djelatnostima.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Budžet i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Petrovac za 2018. godinu,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske,
- Zakon o šumama,
- Zakon o vodama,
- Zakon o zaštiti od požara,
- Zakon o komunalnim takсama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o radu,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,
- Statut Opštine Petrovac,
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u opštinskoj upravi Petrovac,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Petrovac (u daljem tekstu: Opština) zauzima površinu od 136,48 km². Prema preliminarnim rezultatima popisa iz 2013. godine na području Opštine pored naseljenog mjesta Drinić u kojem je sjedište Opštine i u ostalih pet naseljenih mesta živi 371 stanovnik. Opština je osnovana u junu 1994. godine.

Opština je organizovana u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16). Organi Opštine su Skupština Opštine i načelnik. Organ odlučivanja je Skupština Opštine koju čini 13 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Skupština Opštine je 06.07.2018. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije razvoja Opštine od 2018. godine do 2027. godine kojom su utvrđeni strateški pravci razvoja.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2018. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/17), Opština je svrstana u nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Opština je od 2013. godine u sistemu trezorskog poslovanja.

Revizijom je obuhvaćen finansijski izvještaj Opštine (u daljem tekstu: finansijski izvještaj) kojeg čini finansijski izvještaj Administrativne službe, jer Opština nema nižih budžetskih korisnika.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske u toku 2016. godine izvršila je provjeru statusa sprovođenja preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Opštine Petrovac za period 01.01-31.12.2013. godine. Prema Izvještaju o sprovođenju preporuka (IP018-16 od 15.11.2016. godine) Opština je od ukupno osam datih preporuka provela četiri i djelimično provela četiri preporuke.

Najveći dio djelimično provedenih preporuka nije realizovan u potpunosti ni tokom 2018. godine.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Unutrašnja organizacija, raspored poslova, odgovornosti i ovlašćenja, te druga pitanja od značaja za rad Opštinske uprave koja se organizuje kao jedinstven organ, bez organizacionih jedinica, definisani su Statutom i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta iz 2017. godine, sa dvije izmjene i dopune iz 2018. godine (u daljem tekstu: Pravilnik). Pravilnikom je sistematizovano 12 radnih mesta sa 12 izvršilaca.

Na dan 31.12.2018. godine je, pored načelnika, bilo zaposleno 11 radnika i to: 10 radnika na neodređeno i 1 na određeno vrijeme raspoređenih na 11 radnih mesta, od kojih su 7 sa statusom državnih službenika, 1 imenovano lice (sekretar skupštine), a 3 sa statusom namještenika. U Opštini je angažovan jedan volonter, sa kojim je ugovor zaključen u oktobru 2018. godine. Volonteru je isplaćivana neto naknada u iznosu od 665 KM mjesечно na koju su obračunavani porez i pripadajući doprinosi.

Postojeći Pravilnik o postupku direktnog sporazuma iz 2013. godine nije usaglašen sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike BiH“, broj 39/14).

Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama od 30.12.2013. godine nisu usaglašeni sa novim zakonskim propisima (Zakonom o računovodstvu i reviziji, Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike).

Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u opštinskoj upravi Petrovac je donesen 2017. godine, a izmijene i dopune u 2018. godini. Izmjene su se odnosile na usklađivanje koeficijenata za obračun plata zaposlenih i na izmjenu u visini cijene rada. S obzirom na izmjene člana 4. Posebnog kolektivnog ugovora koji definiše pojam plate, Pojedinačni kolektivni ugovor u potpunosti uskladiti sa istim.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine nije proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (u daljem tekstu: Pravilnik) jer:

-popisne liste osnovnih sredstava nisu sačinjene u skladu sa članom 17. stav (5) Pravilnika jer na popisnim listama nisu unijeti podaci o stvarnim količinama i stvarnim vrijednostima po vrstama imovine i obaveza, niti je naveden tačan datum prijema i ovjera ovlaštenog lica, što nije u skladu sa članom 17. stav (8). Pravilnika,

- imovina data na korištenje (Domu zdravlja Drinić, KP „Uzor“ a.d. Drinić i Osnovnoj školi Drinić) nije unesena u posebne popisne liste, što nije u skladu sa članom 19. Pravilnika,

- izvještaji o popisu nisu u potpunosti sačinjeni u skladu sa članom 20. Pravilnika, jer u izvještajima nisu navedeni podaci o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza,

- prilikom popisa službenih vozila nije utvrđeno stvarno stanje, popisana su 4 službena vozila, a evidentirano je 6 službenih vozila (evidentirana su 2 vozila koja su ranije otpisana), a revizijom je utvrđeno da postoji 5 službenih vozila a da vatrogasno vozilo nije ni evidentirano niti popisano.

Komisije su sačinile 29.01.2019. godine izvještaje o izvršenom popisu na dan 31.12.2018. godine i konstatovale da nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Načelnik opštine je, 06.03.2019. godine, donio Odluku o usvajanju popisa imovine za 2018. godinu, u kojoj je navedeno da se izvještaj o popisu prihvata, a pošto nije utvrđeno da postoje viškovi ili manjkovi, da nema potrebe za knjiženjem po popisu. Revizijom je utvrđeno da nisu ispunjeni ciljevi popisa definisani članom 5. Pravilnika zbog propusta prilikom popisa službenih vozila, a kako je to prethodno navedeno.

Za službena putovanja u inostranstvo nisu izdavana rješenja o službenom putu u inostranstvo, što nije u skladu sa članom 14. stav (2) Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 73/10).

Nalozi za službena vozila su izdavani, ali se isti nisu u potpunosti popunjivali u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/09 i 74/17) jer na pojedinim nalozima nema podataka o vremenu polaska i dolaska, pređenog puta u kilometrima i o broju lica u vozilu.

Nije sačinjen plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, što nije u skladu sa članom 13. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 28/13 i 103/15).

Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) je u početnoj fazi. Načelnik je imenovao lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu, koje je sačinilo polugodišnji i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Takođe je donesen plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu, sačinjene su Izjave u vezi dostignutog stepena razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2018. godinu i Izjave o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2019. godinu.

Opština nije uredila sistem internih kontrola u dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije:

- donijela akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav 2 zakona);
- identifikovala i procijenila rizike (nije uspostavila registar rizika); te izradila strategiju upravljanja rizicima (tačka 22. pod 6 uputstva);
- definisala ključne poslovne procese i uspostavila knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4 i 5 navedenog uputstva);
- izvršila analizu postojećih i na osnovu toga donijela nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu, došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti.

Ažuriranje Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima te ostalih internih pravila i procedura u cilju unapređenja sistema za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske nije vršeno.

Skupština Opštine je nakon dobijenih saglasnosti nadležnog ministarstva, usvojila program/plan o utrošku namjenskih sredstava ostvarenih po osnovu naknada za šume, donijela Odluku o razvrstavanju, upravljanju i zaštiti lokalnih puteva, nekategorisanih puteva i ulica na području Opštine.

Skupština Opštine nije izvršila dio svojih nadležnosti koje se odnose na sljedeće:

- nije usvojila programe/planove o utrošku namjenskih sredstava naknada za vode i za finansiranje zaštite od požara;
- nije usvojila izvještaj o radu načelnika za 2018. godinu, niti izvještaj o kreditnim zaduženjima Opštine;
- nije izvršila usklajivanje Odluke o osnivanju komunalnog preduzeća sa članom 8. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/11). Odluka o osnivanju komunalnog preduzeća je nepotpuna, jer je Odlukom definisana osnovna djelatnost preduzeća, ali nisu definisani uslovi pod kojima se vrši obavljanje komunalne djelatnosti, prava i obaveze osnivača u upravljanju javnim preduzećem, način formiranja cijena i drugi uslovi definisani članom 8. pomenutog zakona.

Shodno navedenom i u daljem dijelu ovog izvještaja sistem internih kontrola nije funkcionišao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **preispitaju postojeća i donesu nova interna akta i provedu druge aktivnosti u skladu sa dijelom odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;**
- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

Preporučuje se Skupštini Opštine da:

- **donosi programe/planove o utrošku namjenskih sredstava naknada za vode definisane članom 195. Zakona o vodama i članom 81. Zakona o zaštiti od požara za finansiranje zaštite od požara;**
- **izvrši usklađivanje Odluke o osnivanju komunalnog preduzeća sa članom 8. Zakona o komunalnim djelatnostima.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2018. godinu predviđeno je 27 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 716.900 KM i to za: robe (133.900 KM), za usluge (108.000 KM) i radove (475.000 KM). Planirano je provođenje 22 postupka putem direktnog sporazuma (120.900 KM), 2 postupka putem konkurenetskog zahtjeva (44.000 KM) i 3 putem otvorenog postupka (552.000 KM).

Vrijednost realizovanih nabavki iznosi 596.859 KM (bez PDV-a), odnosno 83% u odnosu na planiranu vrijednost. Nabavke su provedene putem 22 postupka direktnog sporazuma (78.140 KM), 2 postupka konkurenetskim zahtjevom (44.157 KM) i 2 putem otvorenog postupka (474.562 KM). Uzorkom je obuhvaćeno 8 postupaka ukupne vrijednosti 537.064 KM (što čini 90% vrijednosti realizovanih nabavki) i to: 4 postupka putem direktnog sporazuma vrijednosti 18.345 KM (adaptacija prostora u objektu Vatrogasnog doma, izrada planske i projektne tehničke dokumentacije idejnog projekta za izgradnju toplovoda, održavanje vozila i izrada projektne dokumentacije za 8 nekategorisanih puteva), 2 postupka putem konkurenetskog zahtjeva vrijednosti 44.157 KM (nabavka goriva i maziva i nabavka đubriva i sjemena) i 2 putem otvorenog postupka vrijednosti 474.562 KM (asfaltiranje lokalnih puteva u Driniću i rekonstrukcija nekategorisanih puteva u Driniću).

Dio nabavki nije provenen u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („Službeni glasnik BiH“, broj 103/14) i Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izveštaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“, koji je objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 90/14 i 53/15, (u daljem tekstu: Uputstvo), jer:

- plan javnih nabavki i osnovni elementi ugovora nisu objavljeni na veb-stranici Opštine, a nabavka usluga mljevenja drveta (3.861 KM) nije predviđena planom niti je donesena posebna odluka o pokretanju postupka, što nije u skladu sa članom 17. stav (1) i (2) i 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama,
- Komisija za nabavke nije donijela poslovnik o radu, što nije u skladu sa članom 9. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke,
- nije objavljeno obavještenje o dodjeli ugovora, nakon provedenih svih otvorenih postupaka, putem sistema „E-nabavke“, niti u Službenom glasniku BiH, što nije u skladu sa članom 7. stav (4) Uputstva i članom 36. stav (1) i (4) Zakona o javnim nabavkama,

- Opština nije uputila zahtjev za dostavljanje ponuda nijednom ponuđaču, prilikom provođenja svih konkurenčkih zahtjeva, niti je pismeno obavijestila ponuđače (najkasnije u roku od sedam dana) o rezultatima postupka i dostavila odluku o izboru postupka nabavke zajedno sa zapisnikom o ocjeni ponuda, što nije u skladu sa članom 71. i 88. stav (1) Zakona o javnim nabavkama i članom 9. stav (5) Uputstva,
- za sve provedene postupke nabavki nisu dostavljani izvještaji o postupcima nabavki Agenciji, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama i članom 11. stav (1) Uputstva.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se javne nabavke provode u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Opštine je 27.12.2017. godine donijela Odluku o izvršenju budžeta za 2018. godinu kojom je usvojen budžet Opštine u iznosu od 1.394.000 KM. Planirani prihodi i primici se odnose na: poreske prihode (404.680 KM), neporeske prihode (921.075 KM) i transfere između ili unutar jedinica vlasti (68.245 KM). Planirani rashodi i izdaci se odnose na: tekuće rashode (938.783 KM), transfere između različitih jedinica vlasti (2.025 KM), budžetsku rezervu (11.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (381.000 KM), izdatke za otplatu dugova (46.192 KM) i ostale izdatke (15.000 KM).

Skupština Opštine je 22.12.2018. godine donijela Odluku o usvajanju nacrta rebalansa budžeta za 2018. godinu u iznosu od 1.461.472 KM, što je za 67.472 KM odnosno za 5% više u odnosu na prvobitni budžet. Ministarstvo finansija Republike Srpske je 05.12.2018. godine dalo saglasnost na nacrt i prijedlog rebalansa budžeta Opštine za 2018. godinu u skladu sa članom 31. Zakona o budžetskom sistemu.

Međutim, po dostavljanju prijedloga rebalansa budžeta, Skupština Opštine je 27.12.2018. godine donijela Odluku o neusvajanju rebalansa budžeta Opštine za 2018. godinu.

Nakon usvajanja budžeta, provedena je jedna interna realokacija u iznosu od 95.801 KM (što čini 7% planiranog budžeta) na osnovu odluke načelnika, što nije u skladu sa članom 6. Odluke o izvršenju budžeta Opštine za 2018. godinu kojom je predviđena mogućnost preraspodjеле budžeta, maksimalno 4% od okvirnog budžeta.

Odlukom načelnika Opštine od 21.03.2019. godine provedena je alokacija sredstava u iznosu od 265.000 KM, koja se odnosi na projekat Izgradnja toplovoda i razvođenje grijanja u objektu Turističkog centra (15.000 KM) i projekat „Lokalna putna infrastruktura u Opštini“ (250.000 KM).

Alokacija sredstava proširuje usvojeni budžet Opštine za 2018. godinu za iznos od 265.000 KM. Na strani prihoda povećava se pozicija 787211-transferi jedinicama lokalne samouprave, dok se na strani rashoda povećava pozicija 511100-izdaci za nefinansijsku imovinu.

6. Finansijski izvještaji

Opština je 04.04.2019. godine dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske godišnji finansijski izvještaj u roku predviđenom članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 12/12, 52/14, 103/15 i 15/16) i članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17).

Prilikom sačinjavanja finansijskog izvještaja za 2018. godinu Opština nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršila uključivanje kontrolisanog entiteta (KP "Uzor" Drinić čiji je 100% vlasnik).

Skupština Opštine nije usvojila finansijske izvještaje za 2018. godinu, što nije u skladu sa članom 39. stav (4) Zakona o lokalnoj samoupravi i članom 36. stav (4) Statuta Opštine.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se prilikom konsolidacije finansijskih izvještaja uključuje vrijednost neto imovine drugih entiteta javnog sektora u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2018. godine iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 – opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (PIB) i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (PIF).

U obrascu PIF izvršenje je iskazano na fondovima (01) i (05). Na fondu (05) evidentirane su transakcije po projektu "Proizvodnjom lana do održivih radnih mesta u poljoprivredi". Projekat je odobren u okviru šire podrške lokalnim partnerstvima za zapošljavanje u BiH, kojeg finansira Evropska Unija u sklopu programa BIH/15/01/EUR - lokalna partnerstva za zapošljavanje (LEP) u Bosni i Hercegovini na osnovu Ugovora o pružanju usluga između Međunarodne organizacije rada sa sjedištem u Cirihu i Opštine.

Opština je u 2018. godini u obrascu PIB iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 1.589.041 KM (14% više u odnosu na budžet), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 1.474.124 KM (6% više u odnosu na usvojeni budžet), što nije u skladu sa članom 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Skupština Opštine je na sjednici održanoj 08.05.2019. godine razmatrala Izvještaj o izvršenju budžeta Opštine za 2018. godinu, a 10.05.2019. godine donijela Odluku o neprihvatanju informacije o izvršenju budžeta Opštine za 2018. godinu.

Za odstupanja na pojedinim pozicijama na kojima je izvršenje veće u odnosu na iznos koji je odobren budžetom izvršena je realokacija (tačka 6.1.2.1. izvještaja) sem u dijelu izdataka za nefinansijsku imovinu (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi Opštine su iskazani u iznosu od 1.729.596 KM i to na opštem fondu (01) u iznosu od 1.589.041 KM i na fondu za posebne projekte (05) u iznosu od 140.555 KM.

Prihodi na fondu 01 odnose se na: poreske prihode, neporeske prihode, transfere između budžetskih jedinica i primitke.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 418.920 KM, a čine ih prihodi od: poreza na prihode od samostalne djelatnosti (72.011 KM), poreza na imovinu (4.830 KM), poreza na promet proizvoda i usluga (6 KM) i indirektnih poreza (342.073 KM).

Prihodi raspoređeni sa računa javnih prihoda u korist Opštine usaglašeni su na osnovu potvrde o usaglašavanju stanja raspoređenih javnih prihoda na račune budžeta Opštine u periodu 01.01-31.12.2018. godine.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 814.810 KM, a čine ih: naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (793.251 KM), novčane kazne (90 KM) i ostali neporeski prihodi (21.469 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga iskazani u iznosu od 793.251 KM odnose se na: administrativne naknade i takse (8.067 KM), komunalne naknade i takse (4.564 KM), naknade po raznim osnovama (775.144 KM) i prihode od pružanja javnih usluga (5.476 KM).

Prihodi od komunalnih naknada i prihodi od zakupa se priznaju na gotovinskoj osnovi, a Opština nije evidentirala potraživanja za izvršene usluge u zemlji i prihode obračunskog karaktera u skladu sa članom 68. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18), te su isti potcijenjeni u najmanjem iznosu od 428 KM.

Naknade po raznim osnovama (775.144 KM) odnose se na naknade za: korišćenje šuma i šumskog zemljišta (763.782 KM); promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (40 KM); obavljanje poslova od opštег interesa u šumama u privatnoj svojini (1.293 KM); zaštitu voda i ispuštanje otpadnih voda (6.226 KM) i naknade za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (3.803 KM).

Naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta utvrđena je Zakonom o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/08 i 60/13). Uplata se vrši na račun javnih prihoda Opštine, a sredstva se u skladu sa članom 89. stav (8) navedenog zakona koriste za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture i drugih objekata u ruralnim područjima jedinice lokalne samouprave, a na osnovu godišnjeg plana o utrošku namjenskih sredstava koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

Načelnik Opštine je na osnovu Plana eksplotacije šumskih drvnih sortimenata od JP „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, ŠG, Oštrelj-Drinić usvojio Plan utroška namjenskih sredstava prikupljenih od posebnih naknada za šume u 2018. godini u iznosu od 873.200 KM.

Sredstva od naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta utrošena su u 2018. godini u iznosu od 763.782 KM za: asfaltiranje lokalnih puteva (246.939 KM), otplate kreditnih zaduženja (43.401 KM), izgradnju kanalizacione mreže Zona VI (198.961 KM), tekuće održavanje saobraćajnih objekata (17.550 KM), održavanje javnih površina (31.300 KM), Civilnu zaštitu (5.330 KM), subvencije (96.073 KM), grant Crvenom krstu i Opštinskoj boračkoj organizaciji (62.036 KM), nabavku sjemena i đubriva (18.410 KM), centralno grijanje (24.434 KM), dodatak za njegu i pomoć drugog lica (19.348 KM).

Sredstva od naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u 2018. godini nisu utrošena u najmanjem iznosu od 225.631 KM u skladu sa planom utroška, što nije u skladu sa članom 89. stav (8) Zakona o šumama. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske nije vršilo kontrolu uplate i utroška navedenih sredstava za 2018. godinu, kako je definisano članom 89. stav (5) Zakona o šumama.

Ostali neporeski prihodi iskazani u iznosu od 21.469 KM odnose se na: prihode od učešća građana u nabavci sjemena i đubriva (18.410 KM), prihode za konferenciju beba (870 KM) i prihode od uplata CIK-a za izbore u 2018. godini (2.189 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 348.186 KM, a odnose se na doznačena sredstva: Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za podršku nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave (53.499 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske na ime socijalne zaštite (29.687 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za izgradnju toplovoda i razvođenje grijanja u Turističkom info centru (15.000 KM) i za realizaciju projekta „Lokalna putna infrastruktura“ (250.000 KM) u skladu sa Odlukom o izmjenama odluke o određivanju prioritetnih projekata iz programa javnih investicija Republike

Srpske za finansiranje iz budžeta u 2018. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 102/18 i 11/19).

Po nalazu revizije, transferi od entiteta su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 450.208 KM jer nisu evidentirani transferi (za iznos finansiranja iz ostalih izvora) na osnovu Sporazuma za sufinansiranje projekta „Izgradnja sistema za kanalizaciju“ zaključenim između Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske) i Opštine, što nije u skladu sa članom 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i Instrukcijom Ministarstva finansija od 18.10.2017. godine.

Ostali primici iskazani su u iznosu od 7.125 KM, a odnose se na ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Prihodi na fondu 05 iskazani su u iznosu od 140.555 KM po projektu "Proizvodnjom lana do održivih radnih mjesta u poljoprivredi".

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- *namjenska sredstva ostvarena po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta koriste u potpunosti u skladu sa godišnjim planom o utrošku namjenskih sredstava;*
- *prilikom evidentiranja potraživanja, prihoda obračunskog karaktera i transfera primjenjuje član 68, 137. i 140. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.*

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 1.674.508 KM, od čega na fondu 01 u iznosu od 1.474.124 KM (rashodi 951.794 KM i izdaci 522.330 KM) i na fondu 05 u iznosu od 200.384 KM (rashodi 195.073 KM i izdaci 5.311 KM).

Rashodi i izdaci na fondu 01 su iskazani u ukupnom iznosu od 1.474.124 KM (6% više u odnosu na budžet), a odnose se na tekuće rashode osim rashoda obračunskog karaktera (949.762 KM), transfere između različitih jedinica vlasti (2.032 KM) i izdatke (522.330 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja su iskazani u iznosu od 321.923 KM na fondu 01 (niži su za 9% u odnosu na odobreni budžet) i na fondu 05 u iznosu od 1.499 KM.

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani su u iznosu od 261.794 KM, a odnose se na: rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (151.170 KM), rashode za osnovnu platu-porez na dohodak (11.536 KM), rashode za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (10.445 KM), rashode za uvećanje osnovne plate - porez na dohodak (355 KM) i na rashode za zbirne doprinose (88.288 KM).

U 2018. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18) i Posebnog kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/17 i 85/18), izmijenjen je način ugovaranja plata između poslodavca i zaposlenog, povećan je osnovni lični odbitak, uveden novi model obračuna plata i izvršen preračun koeficijenata u kojima je sadržan i porez na lična primanja. Opština je izvršila obračun i isplatu plata u skladu sa novim zakonskim odredbama.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 54.146 KM (na fondu 01 52.647 KM i na fondu 05 1.499 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih na fondu 01 odnose se na rashode za: naknade za prevoz na posao i sa posla (10.274 KM), toplo obrok (9.300 KM), regres za godišnji odmor (10.842 KM), naknade za toplo obrok i regres-porez na dohodak (2.483 KM), jubilarne nagrade (2.600 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (3.060 KM), dnevnice za službena putovanja u inostranstvu (2.993 KM) i na zbirne doprinose (11.095 KM).

Jubilarne nagrade su isplaćene na osnovu Odluke načelnika i to u visini od 200 KM svakom zaposlenom kao nagradu za uspješan rad u 2018. godini (2.200 KM), kao i za četiri spoljna saradnika kao nagradu za doprinos jačanju lokalne samouprave u visini od po 100 KM. Pomenute naknade isplaćene zaposlenima ne odnose se na jubilarne nagrade, već na nagrade na posebne rezultate u radu. Obračun i isplata naknada spoljnim saradnicima nije definisana odredbama Posebnog kolektivnog ugovora.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u iznosu od 7.482 KM i viši su za 16% u odnosu na odobreni budžet. Nedostajuća sredstva su pokrivena internom realokacijom sa rashoda za bruto plate u iznosu od 1.011 KM. Odnose se na rashode za otpremnine (5.874 KM) i rashode za novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (1.608 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih na fondu 05 odnose se na rashode za dnevnice za službena putovanja u zemlji.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se obračun naknada vrši u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani na fondu 01 u iznosu od 342.260 KM (viši su za 13% u odnosu na odobreni budžet) i na fondu 05 u iznosu od 47.804 KM. Odnose se na rashode po osnovu: zakupa, utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga, režijskog materijala, materijala za posebne namjene, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga, usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine i ostale neklasifikovane rashode.

Prekoračenja pojedinih budžetskih pozicija od 2- 53% su pokrivena realokacijom unutar Opštine po Odluci načelnika. Nedostajuća sredstva za: ostale neklasifikovane rashode u iznosu od 33.486 KM, rashode za tekuće održavanje (6.050 KM), rashode za režijski materijal (128 KM) rashode na osnovu kamata na primljene zajmove iz inostranstva (781 KM), rashode iz transakcija razmjene između jedinica vlasti (28 KM), transfere fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (8 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (4.461 KM), rashode za održavanje javnih površina (3.801 KM) i za rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (1.665 KM) su pokrivena realokacijom sa: rashoda za bruto plate u iznosu od 16.427 KM, rashoda za bruto naknade i ostalih ličnih primanja zaposlenih (17.059 KM), rashoda za materijal za posebne namjene (1.793 KM), rashoda za stručne usluge (6.867 KM) i grantova u zemlji (8.262 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga na fondu 01 iskazani su u iznosu od 43.278 KM i na fondu 05 u iznosu od 139 KM. Rashodi na fondu 01 odnose se na rashode po osnovu: utroška električne energije (28.773 KM), komunalnih usluga (4.974 KM) i komunikacionih usluga (9.531 KM). Pravilnikom o korišćenju mobilnog i fiksnih telefona, službenih automobila i reprezentacije iz 2013. godine definisano je da pravo na troškove mobilnog telefona ima načelnik u visini od 40 KM. Troškovi mobilnog telefona načelnika evidentirani su na

osnovu ispostavljenih faktura ŠG „Oštrelj-Drinić“ koji ima zaključen ugovor sa dobavljačem „M-tel“ a.d. Banja Luka. Troškove mobilnog telefona Opština plaća ŠG „Oštrelj - Drinić“ u cijelokupnom fakturisanom iznosu (970 KM), a obustava od plate nije vršena, iako prekoračuje dozvoljeni limit.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 6.908 KM, a odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (5.194 KM), materijal za održavanje čistoće (822 KM) i stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (892 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene iskazani su u iznosu od 20.809 KM, a odnose se na rashode za: materijal za poljoprivredu (18.410 KM), materijal za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (640 KM), specijalni materijal (1.222 KM) i ostali materijal (537 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 17.550 KM, a odnose se na rashode tekućeg održavanja: zgrada (1.996 KM), ostalih građevinskih objekata (4.228 KM) i opreme (11.326 KM). Rashodi tekućeg održavanja opreme se najvećim dijelom odnose na rashode tekućeg održavanja prevoznih sredstava (9.665 KM), a ne vodi se evidencija o troškovima, niti sačinjava izvještaj o troškovima održavanja vozila.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 21.360 KM, a čine ih rashodi po osnovu: putovanja i smještaja u zemlji (872 KM), u inostranstvu (2.037 KM) i utroška goriva (18.451 KM).

Rashodi po osnovu utroška goriva se odnose na rashode po osnovu utroška benzina (5.753 KM) i nafte i naftnih derivata (12.698 KM). Evidentirani su na osnovu faktura dobavljača "Bosna Impeh" d.o.o. Banja Luka. Fakture su sačinjavane na osnovu specifikacije na kojoj su navedena i vozila koja nisu u vlasništvu Opštine, a svako uzimanje goriva je potvrđeno potpisom. Zaposleni su uzimali gorivo na osnovu potvrda o izdavanju goriva, na kojima su navedeni vrsta goriva, količina (na pojedinim nije navedeno), marka vozila, registarske oznake (na pojedinim potvrdomama nije naznačeno) kao i imena i prezimena vozača, a koja je ovjeravao načelnik. Načelnik je odobravao i sisanje goriva za 21 vozilo koje nije u vlasništvu Opštine. Ne postoji evidencija o potrošnji goriva, niti su definisani normativi potrošnje, a Opština raspolaže sa 5 službenih vozila.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u ukupnom iznosu od 57.379 KM i to: na fondu 01 (21.318 KM) i na fondu 05 (36.061 KM).

Rashodi za stručne usluge na fondu 01 odnose se na usluge: finansijskog posredovanja (3.335 KM), osiguranja (1.433 KM), informisanja i medija (7.692 KM), za pravne i administrativne usluge (2.673 KM), procjene i vještačenja (249 KM), za kompjuterske usluge (3.161 KM) i za ostale stručne usluge (2.775 KM).

Rashodi za stručne usluge na fondu 05 odnose se na usluge: finansijskog posredovanja (661 KM), informisanja i medija (3.602 KM) i ostale stručne usluge (31.798 KM).

Rashode za ostale stručne usluge čine rashodi za: obrazovne i edukativne usluge (24.900 KM) i savjetodavne usluge (6.898 KM). Rashodi za obrazovne i edukativne usluge se odnose na troškove: specijalističke obuke (20.500 KM) i obuka iz preduzetništva, održanim u Ribniku, Bosanskom Petrovcu i Driniću (4.400 KM) u okviru projekta "Proizvodnjom lana do održivih radnih mesta u poljoprivredi".

Rashodi za savjetodavne usluge su iskazani u iznosu od 6.898 KM, a odnose se na naknadu po osnovu Ugovora o djelu. Pomenuti rashodi su precijenjeni za iznos od 6.898 KM, a potcijenjeni rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu, jer nisu evidentirani u skladu sa članom 92. stav (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu evidentiraju u skladu sa članom 92. stav (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 31.300 KM, a odnose se na rashode za usluge: održavanja zelenih površina (2.460 KM), zimske službe (10.381 KM), čišćenja javnih površina (1.925 KM), uređenja prostora (1.471 KM) i rashode po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (15.063 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 189.656 KM i to na fondu 01 (178.052 KM) i na fondu 05 (11.604 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi na fondu 01, a odnose se na rashode za: stručno usavršavanje zaposlenih (1.499 KM), bruto naknade za rad van radnog odnosa (140.886 KM), reprezentaciju (28.910 KM), poreze i doprinose i neporeske naknade na teret poslodavca (4.137 KM) i ostale nepomenute rashode (2.620 KM). Nedostajuća sredstva su obezbijeđena realokacijom u iznosu od 33.486 KM sa rashoda za bruto plate zaposlenih (16.427 KM) i rashoda za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (17.059 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi na fondu 05 odnose se na rashode: za bruto naknade za rad van radnog odnosa (10.498 KM) i reprezentacije (1.106 KM).

Rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa na fondu 01 odnose se na bruto naknade: volonterima (2.657 KM), članovima komisija i radnih grupa (23.282 KM), skupštinskim poslanicima i odbornicima (79.602 KM), po ugovoru o djelu (33.116 KM) i ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa (2.229 KM).

Rashodi po osnovu reprezentacije iskazani su u iznosu od 30.016 KM i to na fondu 01 (28.910 KM) i na fondu 05 (1.106 KM).

Rashodi za usluge reprezentacije na fondu 01 odnose se na rashode po osnovu reprezentacije u zemlji (9.203 KM), u inostranstvu (2.130 KM) i po osnovu organizacije prijema i manifestacija (17.577 KM). Rashodi reprezentacije se najvećim dijelom odnose na rashode za ugostiteljske usluge u zemlji (konzumacija hrane i pića). Na pregledanim fakturama nije naznačena svrha korištenja sredstava reprezentacije, a načelnik je odobravao račune.

6.1.2.3. Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 6.392 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na zajmove primljene od banaka u zemlji (4.612 KM) i iz inostranstva (1.780 KM).

6.1.2.4. Subvencije, grantovi i dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova

Subvencije su iskazane u iznosu od 207.739 KM i to na fondu 01 (96.073 KM) i na fondu 05 (111.666 KM).

Subvencije na fondu 01 se odnose na: subvencije javnim nefinansijskim subjektima (62.000 KM) i subvencije nefinansijskim subjektima (34.073 KM).

Subvencije javnim nefinansijskim subjektima odnose se na subvencije u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 44.000 KM (KP „Uzor“ ad Drnić) i na subvencije u ostalim oblastima u iznosu od 18.000 KM (JZU Dom zdravlja Petrovac-Drnić).

Subvencije nefinansijskim subjektima se odnose na subvencije u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 18.410 KM, (nabavku sjemena i đubriva), subvencije u oblasti saobraćaja i veza u iznosu od 9.600 KM (subvencije za prevoz stanovništva na relaciji Bosanski Petrovac - Drinić) i subvencije u oblasti trgovine i turizma u iznosu od 6.063 KM (subvencije Turističkoj organizaciji).

Postupak dodjele subvencija u oblasti poljoprivrede nije proveden u skladu sa članom 6. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za Opštinu iz 2013. godine jer Opština nije vršila javno oglašavanje, nije formirala komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uslova za korištenje podsticajnih sredstava, te nije donosila odluke kojima se odobrava isplata podsticajnih sredstava. Dodjela subvencija u ostalim oblastima je vršena bez javnog oglašavanja i nije definisana internim aktom. Opština nije obezbijedila pouzdan nadzor i kontrolu trošenja javnog novca koji se korisnicima dodjeljuje u vidu subvencija. Izveštaje o utrošenim sredstvima nisu dostavljali svi korisnici subvencija.

Subvencije na fondu 05 odnose se na subvencije poljoprivrednim gazdinstvima u najmanjem iznosu od 63.962 KM na osnovu projekta „Proizvodnjom lana do održivih radnih mesta u poljoprivredi“ koje su odobrene za 29 korisnika.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se postupak dodjele subvencija u oblasti poljoprivrede u potpunosti provodi u skladu sa članom 6. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za Opštinu, a dodjela subvencija u ostalim oblastima definiše internim aktom, te da se vrši adekvatna kontrola i nadzor.

Grantovi su iskazani u iznosu od 131.779 KM i to na fondu 01 (97.675) i na fondu 05 (34.104 KM).

Grantovi na fondu 01 se odnose na grantove u inostranstvu (293 KM) i grantove u zemlji (97.382 KM). Grantovi u zemlji se odnose na: tekuće grantove neprofitnim subjektima (84.428 KM), ostale tekuće grantove (12.304 KM) i kapitalne grantove neprofitnim subjektima (650 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji su iskazani u iznosu od 84.428 KM, a najvećim dijelom se odnose na sredstva isplaćena: Sportskom udruženju Drinić (5.649 KM), Omladinskoj organizaciji Drinić (1.600 KM), Opštinskoj boračkoj organizaciji (48.636 KM), opštinskoj organizaciji Crveni krst (13.400 KM) i Vatrogasnoj jedinici Drinić (5.330 KM). Opština nije donijela interne akte kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova u pojedinim oblastima čime bi se osigurala jednakost i transparentnost prilikom raspodjele javnih sredstava i praćenje postignutih efekata. Opština je sredstva granta dodjeljivala u pojedinim slučajevima bez odluka načelnika o dodjeli sredstava (Opštinskoj boračkoj organizaciji, opštinskoj organizaciji Crveni krst, Vatrogasnoj jedinici Drinić), što nije u skladu sa članom 67. stav (21) Statuta kojim je definisano da je načelnik opštine nadležan da donosi odluke o raspolažanju novčanim sredstvima u skladu sa aktima opštine.

Sporazum između Skupštine opštine, načelnika i nevladinih organizacija sa područja Opštine (KUD „Grmeč“, lovačkog udruženja „Srndać“, omladinske organizacije „Let“, sportskog udruženja „Drinić“, Udruženja građana za ruralni razvoj, udruženja „Ekološki pokret Drinić“ i udruženja pčelara „Medenac“ je zaključen 07.12.2010. godine. Prilikom dodjele granta nevladnim organizacijama, nije postupano u skladu sa članom 6. pomenutog Sporazuma jer nije: vršeno javno oglašavanje, formirana komisija koja bi procijenila projekte, niti su rezultati odabira javno objavljeni. Takođe, nisu zaključivani ugovori o korištenju sredstava kojima bi se regulisala prava, obaveze i odgovornosti, kao i način praćenja namjenskog trošenja sredstava.

Ostali tekući grantovi u zemlji su iskazani u iznosu od 12.304 KM, a odnose se na sredstva isplaćena JP Radio-televizija Republike Srpske za kupovinu kamere za potrebe ITC Prijedor (1.000 KM), pomoći fizičkim licima (6.150 KM), izradu i montažu plastenika (3.831 KM) i ostale pomoći (1.323 KM).

Grantovi na fondu 05 odnose se na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji po projektu „Proizvodnjom lana do održivih radnih mjesta u poljoprivredi“.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- *donesu interni akti kojima bi se definisali jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova, čime bi se osigurala jednakost i transparentnost prilikom raspodjele javnih sredstava i praćenje postignutih efekata,*
- *dodjela grantova nevladinim organizacijama u potpunosti vrši u skladu sa članom 6. Sporazuma zaključenog između Skupštine opštine, načelnika i nevladinih organizacija.*

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 85.411 KM i više su za 17% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na tekuće dozname: korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (centri za socijalni rad i sl.) u iznosu od 57.268 KM i građanima - osim ustanova socijalne zaštite u iznosu od 28.143 KM. Nedostajuća sredstva su pokrivena realokacijom sa grantova u zemlji u iznosu od 12.460 KM.

Tekuće dozname korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (centri za socijalni rad i sl.) se odnose na: stalnu novčanu pomoć (7.106 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica (47.367 KM) i jednokratnu novčanu pomoć (2.795 KM).

Tekuće dozname građanima se odnose na pomoći: invalidima (500 KM), učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (23.100 KM) i porodicama, djeci i mladima (4.543 KM).

6.1.2.5. Transferi između različitih jedinica vlasti

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 2.032 KM, a odnose se na transfere fondovima obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.2.6. Izdaci

Izdaci na fondu 01 su iskazani u iznosu od 522.330 KM i viši su za 18% u odnosu na odobreni budžet. Nedostajuća sredstva za izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (3.009 KM), izdatke za nabavku postrojenja i opreme (2.702 KM), izdatke za nematerijalnu neproizvedenu imovinu (20.544 KM) i za ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (5.373 KM) su pokrivena internom realokacijom sa: izdataka za izgradnju i pribavljanje stambenih objekata i jedinica (26.255 KM) i sa grantova u zemlji (5.373 KM). Odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu, izdatke za otplatu dugova i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 479.948 KM, a odnose se na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu (459.404 KM) i izdatke za neproizvedenu stalnu imovinu (20.544 KM).

Izdaci za proizvedenu stalnu imovinu se najvećim dijelom odnose na izdatke za: asfaltiranje lokalnih puteva u Driniću (246.938 KM), izgradnju kanalizacije za Zonu 6 (198.961 KM), radove na preuređenju jednog sprata Vatrogasnog doma (7.008 KM, izradu ograde na Spomen kući (3.272 KM) i nabavke kancelarijskog namještaja (2.382 KM) i ostale opreme (320 KM).

Izdaci za neproizvedenu stalnu imovinu odnose se na izdatke za izradu Strategije razvoja Opštine za period 2018-2027. godine.

Izdaci za otplatu dugova su iskazani u iznosu od 37.009 KM, a odnose se na otplate glavnica primljenih zajmova u zemlji i iz inostranstva.

Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 5.373 KM, a odnose se na izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (izdatke za naknade plata za porodiliško odsustvo). Po nalazu revizije su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 93.879 KM Opština nije u okviru izdataka po osnovu datih avansa i računa za preuzimanje ostalih izdataka iskazala iznos od 93.879 KM, što nije u skladu sa članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, kao i pomenutom instrukcijom Ministarstva finansija (tačka 6.3.1. izvještaja).

Izdaci na fondu 05 su iskazani u iznosu od 5.311 KM, a odnose se na izdatke za nabavku opreme.

6.1.3. Budžetski rezultat

Bruto budžetski suficit je iskazan u iznosu od 630.122 KM i predstavlja razliku prihoda (1.581.916 KM) i rashoda (951.794 KM), dok su neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu (479.948 KM) i predstavljaju izdatke za nefinansijsku imovinu.

Budžetski rezultat iskazan je u iznosu od 150.174 KM i predstavlja zbir bruto budžetskog suficita (630.122 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu koji su iskazani u negativnom iznosu (479.948 KM). Po nalazu revizije budžetski rezultat treba uvećati u iznosu od 450.208 KM zbog revizijom utvrđenih grešaka na pozicijama transfera (tačka 6.1. 1. izvještaja).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u negativnom iznosu od 35.257 KM i predstavlja zbir neto zaduživanja po osnovu izdataka za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji koje je iskazano u negativnom iznosu od 37.009 KM i ostalih neto primitaka koji su iskazani u iznosu od 1.752 KM. Po nalazu revizije neto finansiranje treba korigovati u negativnom iznosu od 93.879 KM (tačka 6.1.2.6. izvještaja).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana je u pozitivnom iznosu od 114.917 KM i predstavlja zbir budžetskog rezultata u iznosu od 150.174 KM i neto finansiranja koje je iskazano u negativnom iznosu od 35.257 KM. Po nalazu revizije razliku u finansiranju treba korigovati u pozitivnom iznosu od 356.329 KM zbog već navedenih grešaka objašnjениh u prethodnim tačkama izvještaja.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha, iskazani u iznosu od 1.763.262 KM, a čine ih: poreski i neporeski prihodi, grantovi, transferi i prihodi obračunskog karaktera. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 450.636 KM.

Poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi obrazloženi su pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 40.791 KM, a čine ih najvećim dijelom prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (2.630 KM) i ostali prihodi

obračunskog karaktera (37.631 KM) koji se odnose se na prihode obračunskog karaktera na osnovu usklađivanja sa evidencijama o poreskim potraživanjima.

U toku godine Opština nije dosljedno primjenjivala član 68. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike jer je prihode od zakupa i po osnovu komunalnih naknada evidentirala na gotovinskoj osnovi i time potcijenila potraživanja i prihode obračunskog karaktera u najmanjem iznosu od 428 KM (tačka 6.1.1. izvještaja).

Prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni i za sadašnju vrijednost prenesenog vozila od Skupštine Grada Banja Luka. Naime, Opština nije evidentirala u poslovnim knjigama (niti popisala) vatrogasno vozilo, koje joj je odlukom o prenosu prava vlasništva prenijela Skupština Grada Banja Luka u 2013. godini bez naknade, te je potcijenjena nefinansijska imovina (oprema). U odluci nije navedena sadašnja vrijednost vozila, niti je vozilo procijenjeno, te se revizija nije mogla uvjeriti za koliko su prihodi obračunskog karaktera i oprema potcijenjeni.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 1.390.391 KM i čine ih: tekući rashodi, rashodi obračunskog karaktera i transferi između različitih jedinica vlasti. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 2.683 KM.

Tekući rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 243.263 KM i čine ih: rashodi po osnovu amortizacije i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Rashodi po osnovu amortizacije iskazani su u iznosu od 202.820 KM. Prilikom obračuna amortizacije, nisu primjenjivane stope amortizacije u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16), niti je izvršen obračun amortizacije za vozilo koje je nabavljeno u 2018. godini, pa su rashodi po osnovu amortizacije potcijenjeni u najmanjem iznosu od 2.683 KM.

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 40.443 KM, a odnose se na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja po osnovu poreskih evidenciјa.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **prilikom obračuna amortizacije, primjenjuje Pravilnik o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike;**
- **potraživanja i prihodi obračunskog karaktera evidentiraju u skladu sa članom 68. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha Opština je kao razliku prihoda i rashoda iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 373.171 KM. Po nalazu revizije, potcijenjen je u najmanjem iznosu od 447.953 KM, a objašnjenja za razlike su navedena u tačkama 6.2.1. i 6.2.2. izvještaja.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 12.813.075 KM bruto vrijednosti, 2.021.573 KM ispravke vrijednosti i 10.791.502 KM neto vrijednosti. Odnosi se na tekuću i stalnu imovinu. Po nalazu revizije neto vrijednost aktive je precijenjena u najmanjem iznosu od 433.724 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u bruto vrijednosti 3.163.446 KM, ispravke vrijednosti 950.901 KM i neto vrijednosti od 2.212.545 KM. Po nalazu revizije precijenjena je u najmanjem iznosu od 317.416 KM. Iskazana vrijednost tekuće imovine odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja neto vrijednosti 2.211.593 KM odnose se na: gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 1.215.898 KM, a odnose se na sredstva na žiro računima (1.215.753 KM) i u blagajni (145 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u bruto vrijednosti 1.822.656 KM, ispravke vrijednosti 950.901 KM i neto vrijednosti od 871.755 KM, a odnose se na potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode prema Zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske (369.524 KM) i potraživanja za nenaplaćene naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta od ŠG „Oštrelj-Drinić“ Drinić (502.501 KM).

Potraživanja za nenaplaćene naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta odnose se na potraživanja koja proizilaze iz člana 89. stav (3) Zakona o šumama. Obračun i usaglašavanje potraživanja sa ŠG „Oštrelj Drinić“, Opština vrši jednom godišnje, a na dan 31.12.2018. godine ŠG „Oštrelj Drinić“ je djelimično osporilo izvod otvorenih stavki za iznos od 273.965 KM koji se odnosi na potraživanje iz 2014. godine, a za koji Opština nije imala saglasnost od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

Po nalazu revizije kratkoročna potraživanja za nenaplaćene naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta su precijenjena u najmanjem iznosu od 273.965 KM. Opština nije vršila procjenu naplativosti potraživanja niti ispravku potraživanja starijih od godinu dana u ukupnom iznosu od 273.965 KM, kako je to definisano članom 73. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te je potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina za isti iznos.

U toku revizije, ova potraživanja su prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja, ali nije smanjen finansijski rezultat ranijih godina.

Takođe, Opština ne vrši evidentiranje potraživanja i prihoda obračunskog karaktera u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike već se samo evidentiraju prihodi u trenutku uplate te pojedina potraživanja nisu ni evidentirana (po osnovu zakupa, komunalnih taksi i slično), što je objašnjeno pod tačkom 6.1.1 izveštaja.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 94.814 KM, a odnose se na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za bolovanje (935 KM) i avanse za nefinansijsku imovinu (93.879 KM). Po nalazu revizije precijenjena su u najmanjem iznosu od 93.879 KM.

Avansi za nefinansijsku imovinu odnose se na avanse date Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske) u iznosu od 43.879 KM i avanse date za Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u iznosu od 50.000 KM.

Na osnovu Sporazuma broj 02-05-778/17 od 10.01.2018. godine o sufinansiranju projekta "Izgradnja sistema za kanalizaciju Opštine" zaključenog između Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske) i Opštine Petrovac, Opština je 10.01.2018. godine za date avanse Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata u iznosu od 199.450 KM (utrošeno 155.571 KM i neutrošeno 43.879 KM) izvršila pogrešnu klasifikaciju, te su precijenjena kratkoročna razgraničenja za 43.879 KM, a potcijenjena kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar iste jedinice vlasti, što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike kao i Instrukcijom Ministarstva finansija broj 06.12/020-2136/17 od 20.10.2017. godine.

U toku revizije izvršena je ispravka greške i zatvoren je avans u iznosu od 43.879 KM, jer je projekat završen u 2018. godini.

Na osnovu Sporazuma broj 02-05-346/16 od 13.07.2016. godine o sufinansiranju projekta „Povećanje energetske efikasnosti Doma zdravlja i zgrade Opštine“, zaključenog između Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) i Opštine, Opština je 21.07.2016. godine za date avanse u iznosu od 50.000 KM izvršila pogrešnu klasifikaciju, te su precijenjena kratkoročna razgraničenja, a potcijenjena kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija po osnovu potraživanja po osnovu transfera od drugih jedinica vlasti, što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. UNDP je kroz projekat "Zeleni ekonomski razvoj" obezbijedio takođe 50.000 KM. Ovaj projekat još nije završen, iako je rok završetka bio 2016. godina.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazana u iznosu od 29.126 KM, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za podršku nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave (13.375 KM) i za izgradnju toplovoda u objektu Turističkog centra (15.000 KM).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **evidentiranje potraživanja po osnovu transfera i avansa, kao i izdataka po osnovu datih avansa, vrši u skladu sa članom 71. i 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;**
- **evidentiranje prihoda, potraživanja i procjene sa stanovišta njihove naplativosti vrši u skladu sa čl. 71-73 Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 952 KM, a odnosi se na zalihe robe (575 KM) i sitnog inventara, auto guma, odjeće i obuće i slično (377 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 8.578.957 KM, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima. Po nalazu revizije, precijenjena je u najmanjem iznosu od 116.308 KM, jer je precijenjena nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja je iskazana u neto vrijednosti od 529.301 KM, a odnosi se na dugoročne plasmane i dugoročna potraživanja.

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu od 370.000 KM, a odnose se na akcije i učešće u kapitalu KP "Uzor" Drinić.

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 159.301 KM, a odnose se na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti od 9.120.328 KM, ispravke vrijednosti od 1.070.672 KM i neto vrijednosti od 8.049.656 KM. Odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina je iskazana u bruto vrijednosti od 8.285.040 KM, ispravke vrijednosti od 1.021.877 KM i neto vrijednosti od 7.263.163 KM, a odnosi se na zgrade i objekte, postrojenja i opremu i nematerijalnu proizvedenu imovinu.

Zgrade i objekti su iskazane bruto vrijednosti od 8.007.912 KM, ispravke vrijednosti od 801.625 KM i neto vrijednosti od 7.206.287 KM. Po nalazu revizije, pozicija zgrade i objekti je precijenjena u najmanjem iznosu od 113.625 KM jer su objekti kanalizacije iskazani više za iznos PDV-a. U toku revizije (29.07.2019. godine) ispravljena je greška.

Postrojenja i oprema su iskazane u bruto vrijednosti 270.166 KM, ispravke vrijednosti 219.382 KM i neto vrijednosti 50.784 KM. Nije izvršena procjena vrijednosti opreme u 2018. godini u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, iako je knjigovodstvena vrijednost opreme u upotrebi koja se razvrstavaju po grupama svedena na nulu.

Opština nije evidentirala u poslovnim knjigama niti popisala vatrogasno vozilo, koje joj je Odlukom o prenosu prava vlasništva prenijela Skupština Grada Banja Luka u 2013. godini bez naknade, a u odluci nije navedena vrijednost vozila.

Odlukom Skupštine Opštine od 29.11.2018. godine Opština je prenijela pravo vlasništva nad traktorom ukupne vrijednosti 49.128 KM na KP „Uzor“ Drinić. Evidentiranje nije izvršeno u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija o prenosu nefinansijske imovine bez naknade, već su direktno teretili finansijski rezultat tekuće godine.

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u bruto vrijednosti od 6.962 KM, ispravke vrijednosti od 870 KM i neto vrijednosti od 6.092 KM, a odnosi se na Program sanitarne zaštite izvořišta vodovoda Drinić. Po nalazu revizije, potcijenjena je u najmanjem iznosu od 31.545 KM za vrijednost izvršenih ulaganja u izradu Strategije razvoja Opštine za period od 2018-2027. godine koja su evidentirana na nematerijalnoj neproizvedenoj imovini, te je nematerijalna neproizvedena imovina precijenjena za isti iznos, što nije u skladu sa članom 24. i 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 90.321 KM, a odnosi se na zemljište i nematerijalnu neproizvedenu imovinu.

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 58.776 KM. Opština je u revidiranoj godini kupila zemljište u vrijednosti od 5.465 KM i evidentirala na poziciji zgrade i objekti, što nije u skladu sa članom 20. i 29. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, te je pozicija zgrade i objekti precijenjena, a zemljište potcijenjeno za isti iznos. U toku revizije je ispravljena greška.

U odnosu na prethodnu godinu, neto imovina u stalnim sredstvima je povećana za 834.557 KM.

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2018. godini je povećana za 1.089.240 KM po osnovu: nabavke opreme 18.435 KM (vozilo 16.258 KM i namještaj 2.177 KM), ulaganja u objekte 1.013.530 KM (Osnovnu školu 1.052 KM, dalekovod 270 KM, kanalizaciju 782.004 KM, spomen kuću 3.272 KM i puteve 226.932 KM), ulaganja u nematerijalnu imovinu – Strategija razvoja 12.435 KM i ulaganja u sredstva u pripremi 44.840 KM (vatrogasni dom 7.008, putevi u Bukovači 20.007 KM, vodovod u Bukovači 10.044 KM i toplovod u Turističkom centru 7.781 KM).

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2018. godini je smanjena za 254.683 KM po osnovu: korekcije vrijednosti za efekte obračunate amortizacije 202.820 KM, prenosa bez naknade traktora na KP "Uzor" 49.128 KM i rashoda po osnovu uskladišivanja vrijednosti imovine 2.735 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 696.172 KM, a odnosi se na: poslovne objekte i prostore (138.294 KM), saobraćajne objekte (20.007 KM), ostale objekte (24.231 KM), podzemna i površinska nalazišta (504.695 KM) i grijnu opremu (8.945 KM).

Objekti stare i nove zgrade Opštine se koriste iako nisu stavljeni u upotrebu zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa između ŠG "Oštrelj-Drnić", Opštine i Osnovne škole "Drnić", te su precijenjena osnovna sredstva u pripremi u najmanjem iznosu od 131.285 KM, a potcijenjena osnovna sredstva u upotrebi (zgrade i objekti) za isti iznos. S obzirom da su objekti u funkciji i da se koriste a da amortizacija nije obračunata - vrednovanje nije izvršeno u skladu sa MRS JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 71) i Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (član 26 i 27). U vezi s tim amortizacija nije obračunata, pa je amortizovana vrijednost aktivirane pripadajuće imovine potcijenjena, kao i rashodi po osnovu amortizacije te imovine.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **vrši pravilna klasifikacija nematerijalne proizvedene imovine i nematerijalne neproizvedene imovine, nefinansijske imovine u pripremi i upotrebi u skladu sa članom 24, 35. i 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;**
- **kod stalnih sredstava čija je knjigovodstvena vrijednost u okviru jedne grupe svedena na nulu, izvrši procjena novog vijeka trajanja tih sredstava u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;**
- **nefinansijska imovina u stalnim sredstvima prizna i vrednuje u skladu sa čl. 26 - 33. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema na način da se: u potpunosti utvrdi stvarno stanje imovine, utvrdi vijek korišćenja, amortizacija obračuna od dana početka upotrebe i njihov dalji tretman uskladi sa tim.**

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine iskazana je u iznosu od 10.791.502 KM. Odnosi se na: kratkoročne obaveze i razgraničenja (678.809 KM), dugoročne obaveze (475.026 KM) i vlastite izvore (9.637.667 KM). Po nalazu revizije, precijenjena je u najmanjem iznosu od 433.724 KM.

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze i razgraničenja su na dan 31.12.2018. godine iskazane u iznosu od 1.153.835 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja i dugoročne obaveze i

razgraničenja. Po nalazu revizije, obaveze su precijenjene u najmanjem iznosu od 607.712 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 678.809 KM, a čine ih: obaveze za lična primanja (31.526 KM), obaveze iz poslovanja (636.147 KM), obaveze za subvencije (6.000 KM), obaveze za grantove (5.100 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (36 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane u iznosu od 636.147 KM odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (12.735 KM), obaveze prema fizičkim licima (15.700 KM) i obaveze za nabavku stalne imovine (607.712 KM).

Po nalazu revizije, obaveze za nabavku stalne imovine su precijenjene u najmanjem iznosu za 607.712 KM, jer su pogrešno iskazane obaveze po Projektu „Izgradnja sistema za kanalizaciju Opštine“ koji je započet i završen u 2018. godini, a plaćanja obaveza prema dobavljaču je izvršila Jedinica za koordinaciju poljoprivrednih projekata. U toku revizije, dana 29.07.2019. godine izvršena je ispravka greške i ove obaveze su zatvorene.

Do datuma izvještavanja izmirene su kratkoročne obaveze u iznosu od 71.107 KM (obaveze za: lična primanja 31.526 KM, prema dobavljačima za nabavku roba i usluga 12.745 KM, prema fizičkim licima 15.700 KM, subvencije (6.000 KM), grantove (5.100 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (36 KM)).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 475.026 KM, a odnose se na dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka koje dospijevaju u periodu dužem od godinu dana. Opština nije izvršila prenos dijela dugoročnih obaveza po kreditima koji dospijevaju u roku do godine dana na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana u iznosu od 37.009 KM, što nije u skladu sa članom 77. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, te su dugoročne obaveze precijenjene, a kratkoročne finansijske obaveze potcijenjene.

Iskazane dugoročne obaveze po kreditima odnose se na:

-obaveze po kreditu Hypo Alpe Adria Bank (sadašnja Addiko Bank) a.d. Banja Luka u iznosu od 68.081 KM za izgradnju dalekovoda Bosanski Petrovac-Drnić (otplatni period 2013 - 2020. godine);

- obaveze po kreditu Kraljevine Belgije u iznosu od 9.805 KM za Projekat druge faze izgradnje vodovodnog sistema (otplatni period 2011 - 2030. godine);

- obaveze po kreditu Svjetske banke u iznosu od 109.145 KM po Projektu "Vodovod i kanalizacija Republike Srpske" za finansiranje podprojekta „Obezbeđenje dodatnih količina vode u Opštini i sanitarna zaštita postojećih i novih izvorišta“ komponenta 1 – hidrogeološka istraživanja područja Drnić (otplatni period je 2001-2030. godine);

- obaveze po kreditu Evropske investicione banke u iznosu od 287.995 KM za prvu fazu projekta „Obezbeđenje dodatnih količina vode i sanitarna zaštita postojećih i novih izvorišta u Opštini“ (otplatni period je 2013-2037. godine).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrši prenos dijela dugoročnih obaveza po kreditima koji dospijevaju u roku do godine dana na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana u skladu sa članom 77. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 9.637.667 KM, a čine ih: trajni izvori sredstava (413.238 KM), finansijski rezultat ranijih godina (8.913.351 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (311.078 KM). Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 173.988 KM.

Trajni izvori sredstava su iskazani u iznosu od 413.238 KM a odnose se na izvore stalnih sredstava po osnovu učešća u kapitalu u KP "Uzor" a.d. Drinić (370.000 KM) i ostale izvore (43.238 KM) koji su evidentirani u ranijim godinama. Po nalazu revizije precijenjeni su u najmanjem iznosu od 43.238 KM koji je iskazan na trajnim izvorima koji su nakon izmjene računovodstvenih politika trebali biti preneseni na finansijski rezultat ranijih godina, što nije u skladu sa članom 86. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se trajni izvori iskazuju u skladu sa članom 86. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Finansijski rezultat ranijih godina je iskazan u iznosu od 8.913.351 KM. Po nalazu revizije precijenjen je u najmanjem iznosu od 230.727 KM (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Finansijski rezultat tekuće godine je iskazan u iznosu od 311.078 KM i potcijenjen je u najmanjem iznosu od 447.953 KM (tačka 6.2.1. i 6.2.2. izvještaja). U toku revizije, dana 29.07.2019. godine ispravljena je greška.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Opština nije iskazala vanbilansnu aktivu i pasivu jer nije evidentirala data sredstva obezbjeđenja plaćanja po kreditima (mjenice), niti su iste obuhvaćene popisom, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrši evidentiranje vanbilansne aktive i pasive u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opština je iskazala pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 521.036 KM, negativan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 486.812 KM i negativan neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 37.009 KM. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 1.218.683 KM, neto smanjenje je 2.785 KM, te su gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju obračunskog perioda iskazani u iznosu od 1.215.898 KM.

Zbog međusobne povezanosti pozicija iz ovog izvještaja, utvrđena odstupanja od propisanih pravila i standarda izvještavanja u Bilansu uspjeha, Bilansu stanja i Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, odnose se i na pojedine pozicije Bilansa novčanih tokova.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu informacija Opštine, u toku 2018. godine, protiv Opštine se vodio spor u vrijednosti od 21.844 KM sa kamatama i troškovima spora, koji je riješen u 2019. godini u korist Opštine i odbijena je žalba tužioca „Mig elektro“ Mrkonjić grad kao neosnovana. Opština nema pokrenutih sporova u kojima se pojavljuje kao tužilac.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primjenjenim računovodstvenim politikama, ali iste najvećim dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, niti člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na:

- obrazloženje u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38;
- neusaglašena salda potraživanja i obaveza na dan popisa, kao i razlozi zbog kojih nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem (nenaplaćena potraživanja iz ranijih godina);
- data sredstva obezbjeđenja plaćanja obaveza po kreditima (mjenice);
- zahtjeve MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragrafi 88, 90 i 94) kojima se nalaže da se za svaku klasu nekretnina i opreme priznatih u finansijskim izvještajima objelodanjuju: koristan vijek upotrebe ili stope amortizacije, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku ili na kraju perioda koje pokazuju sva povećanja i smanjenja o postojanju i iznosu ograničenja vlasništva nekretnina; o strukturi stalnih sredstava koja se i dalje koriste, ali im je knjigovodstvena vrijednost jednaka nuli.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Mira Savić, s.r.

Ivana Mikić, s.r.